

CY000PAF025 - ΕΚΒΟΛΗ ΠΟΤΑΜΟΥ ΔΙΑΡΙΖΟΥ

Περιγραφή

Η Εκβολή του ποταμού Διαρίζου PAF025 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Κούκλια Πάφου σε απόσταση περίπου δύο χιλιομέτρων νοτιοδυτικά από το κέντρο της.

Πρόκειται για την εκβολή του ομώνυμου ποταμού. Είναι υγρότοπος σε σχετικά καλή κατάσταση στον οποίο όμως ασκούνται ανθρωπογενείς πιέσεις. Την ημέρα της επίσκεψης διαπιστώθηκε ότι ένα κομμάτι της εκβολής είχε πρόσφατα καεί ενώ εντός του υγροτόπου υπάρχουν σκουπίδια. Η παρουσία νερού σε αυτόν είναι εποχιακή. Ο υγρότοπος εκβάλλει σε κροκαλώδη παραλία.

Στην περιφέρεια του υγροτόπου υπάρχουν δενδρώδεις και εκτατικές καλλιέργειες. Ανάντη του υγροτόπου υπάρχει δρόμος που διασχίζει με γέφυρα την κοίτη του ποταμού. Υπάρχει υδρολογική αλληλεπίδραση με τους υγρότοπους PAF019 και PAF020 Εξωποτάμια Δεξαμενή Ποταμού Διαρίζου και Υδατοφράκτης Αρμίνου αντίστοιχα. Η κατασκευή του φράγματος έχει επηρεάσει σημαντικά την παροχή νερού προς την εκβολή.

Η βλάστηση που κυριαρχεί στο χώρο είναι τα καλάμια *Arundo donax* και *Phragmites australis* ενώ καταγράφηκαν επίσης *Tamarix* sp. Όσον αφορά πανίδα καταγράφηκε η σαύρα *Stelagama stelio* και πτηνά του είδους *Columba palumbus*.

Ο υγρότοπος εμπίπτει στη Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Εκβολές Ποταμών Έζουσας, Ξερού και Διαρίζου» (1) και στη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά «Πεδιάδα Πάφου» (2). Η εκβολή μαζί με τις γειτονικές εκβολές του Ξερού και της Έζουσας, αποτελεί πολύ σημαντική περιοχή για τα μεταναστευτικά πουλιά. Είναι γνωστό ότι εδώ σταματούν μεγάλοι αριθμοί αρπακτικών πουλιών του Παραρτήματος Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Πουλιά (2009/147/ΕΕ), όπως το *Falco vespertinus*. Αποτελεί επίσης σημαντικό σταθμό για μελισσοφάγους *Merops apiaster*. Με βάση υπολογισμούς της BirdLife International, περίπου 1,100 - 2,000 *F.vespertinus* και 15,000 - 25,000 *M.apiaster* περνούν κάθε φθινόπωρο από την ευρύτερη περιοχή της πεδιάδας Πάφου που περιλαμβάνει τις εκβολές των ποταμών Διαρίζου, Έζουσας και Ξερού. 65 μεταναστευτικά είδη καταγράφονται συχνά στη περιοχή, 42 από τα οποία είναι ευρωπαϊκής σημασίας (του Παραρτήματος Ι της 2009/147/ΕΕ). 22 είδη πτηνών διαχειμάζουν στη περιοχή, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική για κάποια είδη ερωδιών: *Nycticorax nycticorax*, *Ardeola ralloides*, *Egretta garzetta* and *Ardea purpurea* (1).

Απειλές για τη διατήρηση του σημαντικού υγροτόπου αποτελούν η εντατικοποίηση της γεωργίας, η οικοδομική ανάπτυξη στη γειτνιάζουσα περιοχή καθώς και η διαχείριση του νερού. Μετά την κατασκευή του Υδατοφράκτη Αρμίνου, η εκβολή λαμβάνει ποσότητες νερού μόνο μετά από βροχοπτώσεις.

Βρίσκεται υπό προετοιμασία, το Διαχειριστικό Σχέδιο της Περιοχής «Εκβολές Ποταμών Έζουσας, Ξερού και Διαρίζου», με αναλυτικές περιγραφές των ειδών που απαντώνται στη περιοχή.

Εμπίπτει επίσης σε Μόνιμα Απαγορευμένη Περιοχή Κυνγιού (3) και σε κοντινή απόσταση από την εκβολή είναι τα κατάλοιπα της αρχαίας πόλης της Παλαιάφου που συγκαταλέγεται ως Αρχαίο Μνημείο Πίνακα Β' του Τμήματος Αρχαιοτήτων (4).

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 03/6/2014. Απογραφείς: Κούλα Μιχαήλ, Μάριος Βίκτωρα.

(1) BioCYPRUS (2009). Electronic database. Department of Environment. Ministry of Agriculture Natural Resources and Environment.

(2) Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

(3) Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

(4) Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015).

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypriuswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Φυσικός
Φυσικός / Τεχνητός:	Εκβολή
Περιοχή (Ha):	13.15618
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - PAF019, PAF020
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος από παρυφές λίμνης, ή ανεμπόδιστη έξοδος από ποτάμι
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	< 5
Υδροπερίοδος:	Εποχική

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΠΑΦΟΣ
Municipality/Community:	ΚΟΥΚΛΙΑ ΠΑΦΟΥ
Coordinates (WGS84):	32.561930 E - 34.698200 N

Κατάσταση υγρότοπου

Κατάσταση υγρότοπου:	2- Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο κυριαρχεί στο χώρο (>50%)
----------------------	--

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
F -- Εκβολικά ύδατα. Τα μόνιμα ύδατα των εκβολών και τα εκβολικά συστήματα των δέλτα	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή Natura 2000	Ζώνη Ειδικής Προστασίας	ΕΚΒΟΛΕΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΕΖΟΥΣΑΣ, ΞΕΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΡΙΖΟΥ	CY4000018	100	
Υδατική Προστασία	Ζώνη Προστασίας Γετρήσεων για Πόσιμο Νερό			100	Κούκλια στις ζώνες της γεώτρησης 35/1974
Αρχαιολογικό καθεστώς	Αρχαίο Μνημείο	Κατάλοιπα της αρχαίας πόλης της Παλαιπάφου		0	
Απαγορευμένη Περιοχή Κυνγιού	Μόνιμη			100	
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο		Z3	95	
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο		Z1	2	

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Κωδικός IBA	Ονομασία περιοχής	Κάλυψη (%)
12031	Πεδιάδα Πάφου	100

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Τροφή		

Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Παροχή ενδιαιτημάτων

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
190 = Άλλες αγροτικές και δασοκομικές δραστηριότητες	
703 = ρύπανση εδάφους	Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεσαία
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μεσαία
502 = οδικό δίκτυο	Μικρή
510 = Μεταφορά ενέργειας	Μικρή

Επιπτώσεις

Impact type	Ένταση
HF- = Κατακερματισμός ενδιαιτημάτων	Μεγάλη
HL- = Απώλεια ενδιαιτημάτων	Μεγάλη
PC- = Χημική ρύπανση	Μικρή

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
CY02 Καλαμώνες και κοινότητες υψηλών βούρλων (<i>Phragmites australis</i> , <i>Scirpus maritimi</i>)	51 - 75

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	5 - 25
Υπερυδατική	51 - 75

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
<i>Arundo donax</i>	Συνκυρίαρχο	Κ. Μιχαήλ, Μ. Βίκτωρα, 03/06/2014
<i>Phragmites australis</i>	Συνκυρίαρχο	Κ. Μιχαήλ, Μ. Βίκτωρα, 03/06/2014
<i>Tamarix</i> sp.	Παρόν	Κ. Μιχαήλ, Μ. Βίκτωρα, 03/06/2014

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
<i>Columba palumbus</i> (L.,1758)	1-10		Κ. Μιχαήλ, Μ. Βίκτωρα, 03/06/2014

Ερπετά

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
<i>Stellagama stellio cypriaca</i> (Linnaeus, 1758)		Κ. Μιχαήλ, Μ. Βίκτωρα, 03/06/2014

Αναφορές

Biocypus (2009). Electronic Database

Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015)

Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

PAF025

ΕΚΒΟΛΗ ΠΟΤΑΜΟΥ ΔΙΑΡΙΖΟΥ/ DIARIZOS ESTUARY**Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, CNES/ Astrium
Map Data: Google, CNES/ Astrium

 Όρια Υγρότοπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
The Cyprus Conservation Foundation
Κέντρο Γυναικείας Υγείας

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου